

Wetenswaardigheden #10 | begin april - medio mei '20

Geplaatst op 20 mei 2020

Hierbij presenteren we graag de volgende versie van onze 'wetenswaardigheden'. Periodiek geven we via de wetenswaardigheden op een andere manier inzicht in waar zoal aan gewerkt wordt in de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg en waar dat zoal toe leidt. Een overzicht op hoofdpunten.

Via onze website kun je allerlei achtergrondinformatie vinden bij één of meer van onderstaande onderwerpen. Via de [thema's](#), [deelnemerspagina's](#), trefwoorden bij berichten, of via de zoekfunctie.

Door de corona-crisis zijn sinds begin maart een groot aantal voorgenomen activiteiten in de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg stil komen te liggen. Prioriteit nummer 1 is de bescherming en veiligheid van bewoners en medewerkers. Er zijn echter wel nieuwe initiatieven rondom de bezoeksregeling in verpleeghuizen ontstaan en enkele actieteams hebben hun activiteiten telefonisch en met beeldbellen voortgezet.

Deelnemers

In totaal nemen 24 verpleeghuizen deel. Voor meer informatie over de deelnemende organisaties, zie deze pagina op ons platform www.radicalevernieuwing.nl/deelnemers/

Radicale vernieuwing zorgonderwijs

De bijeenkomst van het actieteam Radicale vernieuwing zorgonderwijs op 17 maart jl. is vanwege het corona-virus geannuleerd. Anton van Mansum, trekker van dit actieteam en bestuurder van Surplus, heeft

LOC gevraagd om de deelnemers van dit actieteam te bellen met de vraag hoe het gaat en waar zij in de komende maanden mee geholpen zijn.

De telefoontjes geven een divers beeld: iedereen vertelt dat Corona nu alle aandacht vraagt. Er zijn organisaties, waar daardoor de vernieuwing van het zorgonderwijs (met de onderwijsorganisatie) stil staat. Dit wordt weer opgepakt, zodra er ruimte voor komt.

Twee organisaties ([Amstelring](#) en [Brentano](#)) benutten deze periode om artikelen/filmpjes te maken met praktijkbegeleiders en leerlingen over de stappen die zij inmiddels gemaakt hebben en de ervaringen die zij hebben opgedaan. Zij worden hierin bijgestaan door LOC.

De overige organisaties vertellen dat digitaal modulair onderwijs een 'boost' krijgt. [De Leyhoeve Groningen](#) bereidt bijvoorbeeld samen met de opleidingsorganisaties een leerafdeling voor, die na de zomer zal gaan starten. Bij [Woonzorggroep Samen](#) vertelt over vraagstukken, zoals het zorgen voor duurzaamheid in vernieuwing van het onderwijs en het anticiperen op uitval van medewerkers in de toekomst.

De meeste organisaties kijken er naar uit om in ieder geval met elkaar kennis te maken en uit te wisselen welke onderwijsinitiatieven er gaande zijn. 'Live' voor degenen die dit willen en vervolgens digitaal voor de overige belangstellenden in dit actieteam.

Op 7 juli is deze bijeenkomst. Anton zal de bijeenkomst leiden. Mieke Hollander (vanaf de start nauw betrokken bij dit actieteam en initiatiefnemer Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs®) zal een overzicht geven van de actuele onderwijsvernieuwing in de zorg. Aan de deelnemers zal worden gevraagd een korte pitch te doen over (wens naar) de vernieuwing van het zorgonderwijs in de eigen organisatie. Waarna we met elkaar het gesprek aan zullen gaan hoe we dit netwerk verder kunnen brengen, samen met de onderwijsorganisaties die bij de deelnemers actief zijn.

De inleiding van Mieke en de pitches zullen worden gefilmd. Deze filmpjes worden gepresenteerd in de digitale bijeenkomst, die na 7 juli zal worden georganiseerd.

Vrijheid en veiligheid voor het levensgeluk van cliënten

Op 26 februari jl. was de eerste bijeenkomst van [het actieteam](#), waarin we met elkaar hebben besproken wat de aandachtspunten en onderzoeksvragen in deze pilot zijn. En ieder heeft inbreng gehad over de vraag hoe we het verloop van deze pilot in de deelnemende verpleeghuizen kunnen monitoren, hoe we elkaar kunnen inspireren en van elkaar kunnen leren.

Afgesproken is dat de trekkers van dit actieteam de aandachtspunten en onderzoeksvragen omzetten in een aantal opdrachten voor het gehele actieteam én voor enkele kleinere onderzoeksgroepen. Alle deelnemende zorgorganisaties in de beweging zijn vervolgens geïnformeerd over de pilot, met de vraag wie belangstelling heeft om deel te nemen. Bij belangstelling is het van belang om het advies hierover van de cliëntenraad te vragen: zij moeten hiermee instemmen.

De aandachtspunten en onderzoeksvragen zijn in maart jl. door de trekkers van het actieteam (Saskia van Opijnen en Caroline Beentjes) samen met LOC uitgewerkt in opdrachten voor de pilotperiode. De coronacrisis zorgt echter voor vertraging. Vanuit LOC is bij de deelnemers van dit actieteam nagegaan wat in deze periode haalbaar is en wat uitgesteld moet worden totdat we weer in rustiger vaarwater komen. Duidelijk dat de start van de pilot niet op 1 mei jl. kon starten. Na overleg met de trekkers van dit actieteam heeft LOC bij VWS gevraagd om het overgangsjaar voor de Wzd met een half jaar te verlengen tot 1 juli 2021. Dat geeft de pilot meer ruimte. Op 17 april jl. hebben Marthijn Laterveer (LOC-coördinator) en Marie-Antoinette Bäckes via beeldbellen kennisgemaakt met Ard van Briemen, de nieuwe programmamanager VWS van 'Thuis in het verpleeghuis'. Aran Stavers en Rick Hagelstein waren erbij.

Ard was geïnteresseerd in de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg en in de pilot dat het actieteam Vrijheid en veiligheid voor het levensgeluk van cliënten wil doen. We hebben hem, op zijn verzoek, de notitie met de aanbevelingen voor de omgang met de Wzd gestuurd. Het verzoek om het overgangsjaar te verlengen tot juli 2021 wordt serieus genomen. Maar we horen pas naar verwachting tegen de zomer of dit gaat gebeuren.

Voor de opdracht van VWS voor de monitoring en evaluatie van de uitvoering van de Wzd loopt er vanuit VWS een aanbesteding bij verschillende bureaus, waaronder Significant. Tegen de zomer zal bekend zijn welk bureau de monitoring en evaluatie zal uitvoeren. VWS zal vervolgens dit bureau met het actieteam in contact brengen om het gesprek te voeren hoe we kunnen samenwerken.

De pilot gaat van start, zodra het mogelijk is voor de deelnemende organisaties. Dan zullen ook de opdrachten met elkaar worden besproken en onder de deelnemers worden verdeeld.

Het totaalbeeld tot nu toe is: 10 organisaties hebben aangegeven te willen deelnemen aan de pilot, 4 van hen hebben al een positief advies van hun cliëntenraad. 5 organisaties hebben deelname nog in beraad. De pilotgroep zal dus naar verwachting minimaal 10 organisaties, maximaal 15 organisaties bevatten.

Op 21 april jl. was het beeldbel-overleg over vrijheid en veiligheid in deze coronatijd, voor degenen die hiervoor ruimte en belangstelling hadden. Hier namen mensen van 6 organisaties uit het actieteam aan deel ([Raffy](#), [Viattence](#), [Santé Partners](#), [Wilgaerden](#), [De Leyhoeve](#) en [Woonzorggroep Samen](#)). Aran Stavers nam vanuit VWS deel. Er is uitgewisseld wat men tegenkomt en welke ervaringen men opdoet (bijvoorbeeld een veel betere, vanzelfsprekende steun van artsen en psychologen aan de teams). Er zal een verslag van dit gesprek gepubliceerd worden op www.radicalevernieuwing.nl.

Actieteam ambassadeurschap, zichtbaarheid en landelijke impact

Op 8 april jl. hebben onder voorzitterschap van Eva van Zelm (coördinator Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg bij Topaz) de deelnemers van dit actieteam, die hiervoor de ruimte hadden, elkaar digitaal ontmoet.

De vragen, die aan de orde zijn geweest, waren:

- Wat helpt deelnemers momenteel in de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg?
- En wat zijn, voor deze tijd van de coronacrisis, passende manieren om de gezamenlijke visie vast te houden en elkaar te helpen?
- Welke manieren van communiceren passen hierbij?

Crisis kan zorgen voor terugval in oude patronen. Tegelijk ontstaan er ook prachtige initiatieven. Vanuit de beweging zien we dat sommige activiteiten noodzakelijkerwijs tijdelijk stilvallen.

Wat helpt de beweging? De volgende afspraken zijn gemaakt:

1. Verhalen delen onder de noemer 'dichterbij dan ooit'. Deze slogan kunnen we zowel letterlijk opvatten (denk daarbij aan creatieve ideeën ten behoeve van het versterken van relaties) als figuurlijk (voorbeelden die laten zien dat we dichterbij ons doel komen: persoonsgerichte zorg).
2. Verbinden: vanuit relatie, voor wie wil, (communicatie-)maatjes verbinden. Vanuit concrete vraagstukken.

Op basis van deze afspraak is hier in gesprekken aandacht voor en in de nieuwsbrief en [sociale media](#) een oproep verspreid waarin iedereen in de beweging de mogelijkheid aangereikt wordt om anderen in onze beweging om hulp te vragen.

De [publicaties Zicht op vernieuwing](#) bieden steeds overdenkingen. Straks in Zicht op vernieuwing 4 ook Corona-overdenkingen delen.

Zicht op vernieuwing 4

Roeland Jan Umans heeft weer een start gemaakt met de voorbereiding van de vierde publicatie Zicht op vernieuwing, waarin inzicht wordt gegeven in de voortgang en resultaten van de beweging, maar ook in de inzichten, ervaringen en kennis die worden opgedaan.

Het plan is, om:

- inzicht te geven in de resultaten van de onderzoeken die dit jaar worden afgerond naar Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg ([zoals deze](#))
- ervaringen en resultaten vanuit de actieteams te laten zien
- Inzichten vanuit de corona-tijd: het idee is om Roeland Jan in verbinding brengen met mensen in de beweging die nu al lessen trekken uit de crisis, die van belang zijn voor de vernieuwing. Het gaat om lessen die de relaties versterken. Het gaat om bijzondere initiatieven, vraagstukken en dilemma's vanuit de deelnemende organisaties in deze (eerste fase van de) coronacrisis: Terugkijken/reflectie: hebben we kunnen behouden waar we aan werkten? En: heeft de crisis iets opgeleverd wat we willen behouden? [Rust en regelmaat](#)? Medezeggenschap? Inzet van technologie? Samenwerking behandelaars en begeleiders met zorgteams? Bestuurders die zichtbaarder worden? In de vorm van korte artikelen. In de landelijke inspiratieweek Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg (week van 9 november a.s.) wordt een gesprek gefaciliteerd met alle geïnterviewden om de artikelen te bundelen en de inzichten te delen. Dit leidt tot een artikel in Zicht op vernieuwing 4.

Activiteiten rondom de verruiming van de bezoekenregeling

Het verbod op bezoek vanwege de risico's van corona-besmetting raakt bewoners en hun naasten diep. Vanaf 11 mei hebben 26 zorgorganisaties, verspreid over Nederland, de mogelijkheid gekregen om een eerste stappen te maken in het versoepelen van de bezoekenregeling. Vier deelnemers in de beweging nemen hieraan deel: [Topaz](#), [Sensire](#), [Zonnehuisgroep Amstelland](#) en [Woonzorggroep Samen](#).

De ervaringen in de pilot worden gevolgd door de Academische Werkplaatsen en ActiZ. Eva van Zelm (Topaz) en Caroline Beentjes (Woonzorggroep Samen) hebben met elkaar het initiatief genomen om ook in de beweging de ervaringen uit te wisselen en elkaar te helpen. Wat gaat goed? Wat zijn de vraagstukken? Er wordt een digitale bijeenkomst geregeld voor deze uitwisseling.

De centrale cliëntenraad van Woonzorggroep Samen heeft het initiatief genomen voor een digitale bijeenkomst voor de cliëntenraden van de deelnemende zorgorganisaties in de beweging. Dit is op dinsdag 19 mei a.s.

Communicatie-activiteiten

Wat helpt, specifiek in tijden van Corona, om aandacht te creëren voor het welzijn van bewoners, medewerkers en naasten? Op ons sociale platform (www.radicalevernieuwing.nl) bundelen we allerlei voorbeelden hiervan uit verpleeghuizen in onze vernieuwingsbeweging. Ondanks alle moeilijke situaties zien deze organisaties ook in crisistijd kans om andere organisaties te helpen/inspireren met hun vondsten en het gesprek over de dilemma's en vraagstukken in deze tijd. In april en begin mei plaatsten we hier onder meer:

- [Creativiteit aanboren in moeilijke situaties: zelfgemaak-te liedjes](#)
- [The making of.... Waar-deCast!](#)

- [Zorgmedewerkers ondersteunen naasten bij contact via smartphone](#)
- [Hier kunnen bewoners weer buiten wandelen | Bijzondere gelegenheden toch met naasten vieren](#)
- [Crisistijd en ook nu meer mogelijk maken dan alleen basiszorg](#)
- [Ook nu aandacht voor relaties, hartverwarmend filmpje Raffy Lâle De Leystroom](#)
- [Zorgorganisatie zet eerste stap naar bezoek in verpleeghuis](#)
- [Onderzoek en oproep Amstelring versoepeling bezoek-regeling verpleeghuizen](#)
  - Dat dit onderwerp dilemma's met zich meebrengt, wordt maar weer duidelijk uit het gesprek op ons platform onder dit artikel.
- [Cederhof maakt eigen tuin: bewoners toch naar buiten](#)
- [Coronaminister steekt radicaal vernieuwers hart onder de riem](#)
- [Tips voor je mentale gezondheid' | Infographic Viattence voor medewerkers](#)
- [Archipel in EO programma Niet alleen.nl](#)

[Bekijk hier](#) de Corona-themapagina met meer voorbeelden.

Heb je ook een mooi praktijkvoorbeeld, tool of document? Of een dilemma dat je graag wilt delen, of waar je over wilt sparren met andere vernieuwers? Plaats het direct op dit platform via [de Praat mee pagina](#), of stuur het ons toe via radicalevernieuwing@loc.nl.

Een van bovenstaande berichten werd opgepikt en gedeeld via de media van Captise, onder meer via [hun nieuwsbrief](#), met een bereik van zo'n 30.000 mensen in de ouderenzorg/VVT.

Meer weten

Op www.radicalevernieuwing.nl kun je allerlei achtergrondinformatie vinden bij een of meer van bovenstaande onderwerpen. Via de thema's, deelnemerspagina's, trefwoorden bij berichten. Of via de zoekfunctie. Aanmelden voor de nieuwsbrief kan [hier](#), en voor de maandelijkse nieuwsbrief Waardevol onderwijs® [hier](#).

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Vrijheid en veiligheid voor levensgeluk cliënten](#), [Onderzoek](#), [Vernieuwing onderwijs](#), [Beweging verbreden en verdiepen](#), [Samenwerken vanuit een gedeelde visie](#), [Betrekken lokale omgeving](#), [Overige onderwerpen](#), [Vernieuwend besturen en toezicht houden](#)

Trefwoorden: [Amstelring De Rietvinck](#), [Brentano](#), [Communicatie](#), [De Leyhoeve](#), [Santé Partners](#), [Sensire](#), [Topaz](#), [Viattence](#), [Wetenswaardigheden](#), [Wilgaerden](#), [Woonzorggroep Samen](#)